

ČLÁNOK

v rámci projektu

Zvýšenie informovanosti občanov o zverejňovaní informácií o verejných obstarávaníach, uzatvorených zmluvách a ich realizácii obcami a mestami Trnavského samosprávneho kraja

© 2019 Generácia 21, občianske združenie.
Všetky práva vyhradené.

Kód Projektu v ITMS2014+: NFP314010Q361
Miesto realizácie projektu: Trnavský kraj
Výzva - kód Výzvy: OP EVS DOP-P01-SC1.1-2017-5

Tento článok reprezentuje výlučne aktivitu autorov a Európska únia ani Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky nezodpovedajú za akékoľvek využitie informácií obsiahnutých v tomto článku.

FINANCOVANIE PROJEKTU:

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.

Tento projekt je financovaný z prostriedkov Operačného programu Efektívna verejná správa.

Zvýšenie informovanosti občanov o zverejňovaní informácií

Naše mesto/obec/občianske združenie je od roku 2019 zmluvným partnerom o.z. Generácia 21 so sídlom v Trnave, ktoré realizuje Projekt „Zvýšenie informovanosti občanov o zverejňovaní informácií o verejných obstarávaníach, uzatvorených zmluvách a ich realizácii obcami a mestami Trnavského samosprávneho kraja“. Projekt vznikol v snahe o zvýšenie povedomia občanov o zverejňovaných informáciách samosprávy o verejných obstarávaníach v trnavskom regióne. Občianske združenie Generácia 21 sídliace v Trnave v snahe o skvalitňovanie života obyvateľov trnavského regiónu má záujem, aby samosprávy zverejňovali informácie a nielen tie, ktoré sú zo zákona povinné zverejňovať, stále lepšie a transparentnejšie. Naše mesto/obec/občianske združenie podpísalo s o.z. Generácia 21 Memorandum o spolupráci, ktorým sme sa dohodli na spoločnom postupe a súčinnosti pri realizácii Projektu.

O.z. Generácia 21 sa zapojilo do Operačného programu Efektívna verejná správa vedeného Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a na základe výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku predložilo občianske združenie ešte v roku 2018 návrh Projektu. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky žiadosť a tým aj návrh Projektu schválilo a s podporou z Európskeho sociálneho fondu dalo zelenú snahe o väčšiu transparentnosť a informovanie občanov.

Projekt bol realizovaný od marca 2019 až do februára 2020 vzájomnou spoluprácou občianskeho združenia Generácia 21 a viacerých samospráv, konkrétne Mesta Hlohovec, Mesta Leopoldov a Obce Horná Krupá, ako aj ďalších spolupracujúcich subjektov – Syope Trnava, o.z., Urban Action, o.z., Slovenská obchodná a priemyselná komora, Patrik Pokorný – TRNAVA MEDIA (prevádzkuje web „Trnava live“).

Podstatou Projektu je predovšetkým to, aby samosprávy dokázali zvýšiť informovanosť občanov najmä o:

- verejných obstarávaníach verejných služieb;
 - výsledných zmluvách obecnej alebo mestskej samosprávy;
 - celej realizácii uzatvorených zmlúv dodávkami tovaru, služieb či prác
- konkrétnymi a dostupnými možnosťami samospráv na mimovládnej úrovni.

Po využití Projektu obecnou či mestskou samosprávou by tak občania mali mať k dispozícii informácie o verejných službách už od prvej zmienky o nich až po ich úplnú realizáciu.

Občan sa má dozvedieť najmä o tom:

- kto rozhodol o verejnej službe a prečo takto rozhodol;
- ako bola verejná služba naplánovaná a ako bola obstaraná;
- ktorý dodávateľ vyhral, ako a prečo vyhral;
- aká zmluva bola uzatvorená, ako a či bola menená alebo dopĺňaná;
- a ako bola zmluva naplnená v praxi, v akom čase, za akých podmienok a v akej kvalite.

Projekt sa realizoval postupnou prípravou týchto jednotlivých výstupov:

- 1) najprv bol analyzovaný aktuálny právny stav samosprávnych kompetencií v oblasti verejných služieb, právny stav procesov a postupov verejného obstarávania a tiež právny stav zverejňovania informácií o zmluvách a ich plnení obecnou či mestskou samosprávou;

- 2) následne analýza, ako v skutočnosti spolupracujúce samosprávy zverejňujú sledované informácie o verejných službách, a to samostatne pre Mesto Hlohovec, samostatne pre Mesto Leopoldov a samostatne pre Obec Horná Krupá, a následne sme zistené výsledky všetkých 3 samospráv porovnali v ďalšej samostatnej komparatívnej analýze;
- 3) prieskum o tom, ako verejnosť vo všeobecnosti vníma reálne zverejňovanie sledovaných informácií samosprávou obcí a miest;
- 4) na základe analýzy právneho stavu a zistenia skutočného stavu bol pre každú spolupracujúcu samosprávu navrhnutý systém odporúčaní na zlepšenie zverejňovania sledovaných informácií;
- 5) propagácia Projektu formou informačných brožúr;
- 6) za spolupráce s príslušnými obcami sa uskutočnili 3 samostatné semináre pre pracovníkov Mesta Hlohovec, Mesta Leopoldov a Obce Horná Krupá, na ktorých dostali účastníci nielen informácie o Projekte a o analyzovaných skutočnostiach, ale pracovníci týchto samospráv viedli diskusiu na tému aktuálneho stavu a navrhovaných riešení;
- 7) realizoval sa, v spolupráci so Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou v Trnave workshop pre verejnosť;
- 8) na záver Projektu bola skompletizovaná webová a facebooková stránka Projektu a pritom sme vytvorili aj spoločnú informačnú platformu so všetkými spolupracujúcimi subjektami, ktorou oboznamujeme verejnosť so zverejňovanými informáciami o verejných službách;
- 9) významným výsledkom Projektu je aj IT nástroj, ktorý môže pomôcť samosprávam transparentnejšie publikovať potrebné informácie.

So všetkými analýzami a odporúčaniami pripravenými v rámci Projektu sa môžete oboznámiť na webovej stránke Projektu.

Základné zistenia projektu: žiadny zákon nereguluje jednotne celý priebeh obstarania verejných služieb samosprávou. Právne predpisy ukladajú samosprávam len izolované a čiastkové povinnosti, mnoho potrebných informácií samosprávy zverejňujú alebo môžu zverejňovať len dobrovoľne. Žiadna samospráva však prehľadne a úplne neinformuje svojich občanov o celom životnom cykle verejnej služby, hoci jej to žiadny predpis nezakazuje. Projekt umožňuje samosprávam porozumieť, ako majú transparentne občanov informovať úplne a prehľadne:

- a) o celom osude jednotlivéj zákazky;
- b) o všetkých zákonom vyžadovaných aj ostatných potrebných údajoch o verejných službách;
- c) o participácii, plánovaní, obstarávaní, zmluvných vzťahoch a realizácii zakaziek;
- d) o širších možnostiach interakcie s občanmi pri celom životnom cykle verejnej služby.

Projekt však úplne nekončí uplynutím posledného dňa februára 2020. Jeho závery a poznatky sú aktuálne aj naďalej, a to dokonca aj potom, čo sa niektoré právne predpisy zmenia. Nosná myšlienka pre územné samosprávy určite zostane: **snažiť sa informovať svojich občanov v maximálnej možnej miere o svojej činnosti a komunikovať s nimi, potom je aj pre samotné samosprávy táto činnosť jednoduchšia a efektívnejšia.**

V rámci Projektu boli pripravené vyššie spomenuté výstupy. Fotografie z nášho semináru nájdete priamo pod článkom. Pre návštevníkov webovej stránky Projektu je väčšina z ostatných výstupov pripravená na stiahnutie, pre bližšie oboznámenie sa s nimi a s Projektom, v špeciálnej podstránke tohto webu. Pokiaľ by mal niekto záujem o ďalšie informácie o Projekte a jeho výsledkoch, kontakty na predstaviteľov o.z. Generácia 21 nájdete tiež na ich web stránke, ktorej link pripájame k tomuto článku.

